

Markkinainnovaatiot (MAX)
Rinta-Luoma Jukka

19.11.2025

Julkinen

Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumin pöytäkirja 19.11.2025

Aika 19.11.2025 klo 12:00–15:45

Paikka Fingridin toimisto, Lakkisepäntie 21, 1. krs Kopula

Paikalla	Päivi Karppanen (pj.)	Fingrid Oy
	Jukka Rinta-Luoma (siht.)	Fingrid Oy
	Jari Aurojärvi	Power-Deriva Oy
	Henri Kemppe	UPM Energy Oy
	Jarmo Lapakko	EPV Energia Oy
	Jaakko Luokkamäki	Caruna Oy
	Seppo Nurminen	Volue Oy
	Jari Nykänen	Paikallisvoima ry
	Jarno Pelkonen	Elisa Oy
	Tuomas Pulkkinen	eSett Oy
	Olli Taipale	Energiateollisuus ry
	Anssi Toura	Helen Oy

Poissa Janne Kauppi Energiateollisuus ry

1 Asialista

1.1 Kokouksen avaus

Avattiin kokous kello 12:51.

1.2 Ediel-sanomaliikenteestä luopumisen tilannekatsaus

Käytiin läpi pidempään tiekartalla olleen Ediel-sanomaliikenteestä luopumisen tilanne. Listalle oli kerätty joukko käyttökohteita, jossa Ediel on käytössä, ja niiden tilanne. Listalla olevassa tiedonvaihdossa Fingrid on toisena osapuolena, ja lisäksi on olemassa paljon Ediel-tiedonvaihtoa, joka on markkinatoimijoiden välistä.

Taulukossa harmaat rivit on tuotu Fingridin energiaselvitysjärjestelmän sanomaliikenne prosesseista, ja E-center-palveluun liittyvät kohdat ovat Fingridin palvelutoimittajan vastuulla. Olkiluoto 3:n järjestelmäsuojaan liittyvät laskutustietosanomien ovat olleet selvittettävänä ja oikeita tietoja on ollut hankala löytää. Fingridin asiantuntijoista tämän aiheen parissa on työskennellyt Thomas Westerlund, johon Päivi ottaa seuraavaksi yhteyttä. Uusi sopimuskausi on alkamassa OL3 laskutuksen osalta ensi vuoden jälkeen, ja tässä kohtaa tulee miettiä, tehdäänkö tiedonvaihdon muutos samaan kohtaan. Keskustelussa kävi ilmi, että muita OL3 sanomia kulkee jo ECP/EDX:n kautta.

Seuraavana työlistalla on rajapistemittauksiin liittyvät selvitykset. Tasesähköön liittyvät sanomat menevät vain muutamalle osapuolelle, ja niiden osalta tulee pohtia, tehdäänkö muutoksia ensin muihin, joilla vaikutetaan isompaan massaan.

Markkinainnovaatiot (MAX)
Rinta-Luoma Jukka

19.11.2025

Julkinen

Listalla olevaan kohtaan "Kaasuturbiinien osuuksia (OLKT)" liittyy epäselvyyksiä ja se herätti keskustelua ryhmässä. Tämän pohdittiin liittyvän Olkiluodossa olevan Fingridin ja TVO:n yhteisomistuksessa olevaan kaasuturbiiniin, johon liittyen Fingrid tekee taseselvityksen ja johon voi liittyä osakaskohtaisia osuuksia. Lisäksi todettiin, että osuusjakoon liittyvä tiedonvaihto on hyvin vanhanaikaista – ei edes poistumassa olevaa Ediel-tasoa.

Keskusteltiin siitä voisiko Fingrid jatkossa välittää ECP-liikennettä niissäkin tapauksissa, joissa Fingrid ei ole tiedonvaihdon osapuolena. Vähintään Fingridin toivottiin välittävän muille TSOille menevät sanomat. Mahdollisuudet välittää ECP-liikennettä otetaan keskusteluun Fingridillä.

Esitettiin kysymys siitä, missä Ediel-liikennettä käytännössä pyritetään. Käytännössä kaikki mukana olevat osapuolet pyrittävät liikennettä omilla palvelimillaan tai palveluntarjoajien kautta, ja liikenne tapahtuu FTP-yhteyksillä. Aikaisemmin välityspalveluihin oli enemmän tarjontaa, mutta datahubin käyttöönoton myötä liikenteen volyymi on vähentynyt ja samoin välittäjien määrä. Todettiin, että välittäjien lopettamisen myötä voi edelleen tulla lisää tarpeita kahdenvälisille yhteyksille. Etenkin monille pienille toimijoille kustannus ylläpitää erilaisia väyliä on kova.

Keskustelu jatkui datahubin kautta saatavista rajapistemittauksista. Toimijoiden toiveena on ollut, että valtuutuksen kautta saisi jaettua rajapistemittauksia, mutta se on ilmeisesti datahubin kehitysjonon perällä. Lisäksi alueverkkojen mittauksia ei datahubin kautta pysty toimittamaan, koska datahubissa ei käsitellä suurjännitteisiä jakeluverkkoja, eikä muita verkkoja (ei-verkkoluvalliset).

Ryhmän jäseniä toivottiin ilmoittamaan mahdolliset uudet lisäykset listalle. Erityisesti kahdenvälisessä tiedonvaihdossa Ediel:iä todettiin käytettävän laajasti. Esimerkkeinä mainittiin tasevastaavien välinen tiedonvaihto kiinteistä toimituksista, tuotantosuosittelmat tasevastaaville, ennusteet sähkönmyyjille, osuusvoimaloiden varaukset. Lisäksi todettiin, että kaikilla tasevastaavilla on toistensa ja kolmansien osapuolien kanssa Ediel-sanomaliikennettä.

Kahdenvälisen sanomaliikenteen harmonisoimiseksi tulevaisuudessa ehdotettiin, että suosituksena toimisi Fingrid kanssa käyttöönotettavat formaatit ja tietosisällöt.

Listan osalta todettiin lopuksi, että kokonaisuudessaan sen kaikkia kohtia ei ole vielä aikataulutettu, kun niiden selvittelyyn on mennyt aikaa. Tavoitteena on, että listattuja asioita lisättäisiin marraskuussa päivitettävään tiedonvaihdon tiekarttaan.

1.3

Ajankohtaiset eSett

Seuraavaksi kuultiin ajankohtaiskatsaus eSettiltä. Heillä on ollut haasteita sanomaliikenteen käsittelyssä, minkä syystä toimijat ovat joutuneet odottamaan mm. kuittauksia useita tunteja. Tämän korjaaminen on korkealla prioriteetilla työn alla. Taustalla vaikuttaa useita asioita ja yksi päivitys niiden korjaamiseksi on jo tehty. Varttimuutoksen lisääntynyt datan määrä on ollut yksi tekijä, mutta järjestelmästä on löytynyt myös korjattavaa. Korjaukset pyritään tekemään talven aikana, ja osa menee ensi vuoden puolelle.

Markkinainnovaatiot (MAX)
Rinta-Luoma Jukka

19.11.2025

Julkinen

Tiedonvaihdon muutoksista maaliin on saatu kiinteiden kauppojen konversio sekä koodimuutokset kiinteille kaupoille ja tuotantotyypeille. Lisäksi tuntiresoluution datapaketit poistuvat. eSett on alkuvuodesta yhteydessä niihin toimijoihin, jotka niitä edelleen tilaavat.

API käyttöönotto on tällä hetkellä prioriteettina ja sen käyttöönoton ensimmäinen vaihe on 2026 alussa. Lisäksi aikataulun osalta todettiin, että CIM-kehitys tulee siirtymään vuodelle, tai mahdollisesti enemmänkin.

1.4 Ajankohtaiset Fingrid

Käytiin läpi esitysmateriaalista viime kokouksen välillä tapahtuneet Fingridin ajankohtaisasiat.

Kantaverkkopalveluehtojen osalta keskustelua herätti uusi vaatimus raportoida yli 1 MW sähkövarastojen lataus ja purkuteho. Vaatimus tulee voimaan vuodenvaihteessa. Uusi vaatimus herätti kysymyksen siitä, tuleeko jatkossa kaikki sähkövarastot alamittaroida, jos ne ovat esimerkiksi muun sähkön kulutuksen kanssa saman mittauksen takana. Joissain tilanteissa netotus on kuitenkin sallittua ja tähän löytyy ehdoista määritelmät. Vaatimuksen osalta kyseenalaistettiin tarvetta toimittaa nettoteho erikseen, kun sen pystyy laskea lataus- ja purkutehon erotuksena. Lisäksi keskustelua herätti se, että tietoja tulee toimittaa Excel-taulukoissa.

Lopuksi todettiin, että sähkövarastojen tasekäsittely on tällä hetkellä epäselvässä tilassa, koska mittausasetus ei ole näiltä osin selvä ja ajan tasalla. Mittausasetukseen on odotettavissa muutoksia liittyen kuormanohjausrajapinnan kehitykseen, mutta tähän, piakkoin lausunnon tuleva ehdotus ei oletettavasti tule sisältämään muutoksia energiavarastojen tasekäsittelyyn.

1.5 Tiedonvaihdon kehityksen tiekartta

Käytiin läpi tiedonvaihdon kehityksen tiekartan tilanne. Viime kokouksen jälkeen tiekarttaan ei ole tullut merkittäviä muutoksia. Kohdassa 1.2 keskustellut EDI-sanomista luopumiset eivät ole vielä tiekartalla mukana, koska niistä on selvittelyitä käynnissä.

Kehittäjille suunnatun testausalustan julkaisu on viimeisimmän tiedon mukaan tulossa edelleen tämän vuoden puolella. Tähän kokoukseen oli tarkoitus pyytää Ilkka Hulkkoa esittelemään alustaa, mutta se ei ollut vielä käyttökunnossa.

Taseselvityksessä käytettävistä kansallisista tunnuksista luopuminen ollut kartalla, mutta työ sen osalta ei ole edennyt. Muutos pyritään kuitenkin tekemään 2026 aikana. Seuraavaksi kartoitetaan vielä, että mihin muutos vaikuttaa. Ryhmästä todettiin, että ainakin säätöobjektien ja tuotantoyksiköiden tunnukset kuuluvat tähän.

Kevyemmän reaaliaikatieonvaihdon palvelun käyttöönotto on siirretty 31.12.2026. Ryhmän mukaan palvelun käytöstä sai Fingridiltä hyvin ohjeistusta ja vastauksia mainitusta osoitteesta, mutta käyttäjätunnuksia kysyttäessä viestintä lopahti. Lisäksi todettiin, että ohjeisiin tulisi kuvata, miten RTLiteen luotu tunniste ui muihin Fingridin järjestelmiin.

Markkinainnovaatiot (MAX)
Rinta-Luoma Jukka

19.11.2025

Julkinen

Muiden kehitystehtävien tilanteesta kerrottiin, että aFRR-tarjoustenjättömahdollisuus on toteutettu testausportaalissa ja CIM-formaatin FCR-vuosimarkkinasuunnitelmien siirtymisessä takarajaa on jatkettu kuluvan vuoden loppuun. Lisäksi datahubin tuotantotietojen hyödyntäminen alkuperätakuissa on edennyt siten, että tietojärjestelmämuutokset on tehty, mutta integraatiot ovat edelleen työn alla.

Tuotantosuunnitelmissa Ediel-sanomista siirtyminen pois on lähes maalissa. Enää yksi toimija löytyy, joka Ediel-formaattia käyttää. Tämä pyritään hoitamaan loppuun ennen vuodenvaihdetta. Kapasiteettimarkkinoiden EDI-sanomista siirtyminen 1.12.2025.

Tiekartta on tarkoitus päivittää marraskuun aikana ja laittaa sitten jakoon ryhmälle.

1.6 Muut asiat

Sovittiin ajankohdat alkuvuoden kahdelle ensimmäiselle kokoukselle. Päätettiin ajoittaa ensimmäinen kokous 12.2.2026 ja toinen 20.5.2026. Ehdotettiin jatkettavan vastaavalla kokousaikataululla, kuin kuluvana vuonna on tehty.

Tiedoksi kerrottiin, että Fingridin nettisivuille on päivitetty Ediel-tiedonvaihdon yleiset sovellusohjeet, MSCONS kuittaussäännöt-dokumentti sekä eCenter EDI Connection Guide for Third Parties.

Datahubista kysymys, että tuliko viimeisimmässä versiopäivityksessä käyttöpaikan tasevastaavatiedon jakaminen joustopalveluntarjoajille mahdolliseksi. Fingridin tiedotteessa tämä ilmaistu epäselvästi. Fingridin porukka selvittää asian ja palaa kokouksen jälkeen.

1.7 Kokouksen päätös

Kokous päätettiin kello 14:34.

Liitteet

Jakelu Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumi

Tiedoksi Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihtotiimi